

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В ЗАКЛАДАХ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

MODERN INNOVATIVE METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES WHILE TRAINING THE SPECIALISTS IN PRE-HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Стаття розглядає особливості і потенціал мобільних додатків та хмарних технологій для використання їх у викладанні англійської мови. Вивчення іноземної мови покликане сформувати інтелектуальну освічену особистість, яка здатна і бажає брати участь у міжкультурній комунікації, здатну вирішувати, поставлені перед нею мовні завдання. Інноваційні технології швидко увійшли в усі галузі нашого життя. В зв'язку з цим виникає нагальна потреба використання комп'ютерної техніки під час вивчення багатьох дисциплін. Під інноваціями в широкому змісті розуміється використання нововведень у вигляді нових технологій, видів продукції і послуг, організаційно-технічних і соціально-економічних рішень. Основна увага зосереджується на досягненні мети високоякісної освіти, тобто освіти конкурентноздатної, спроможної забезпечити кожній людині умови для самостійного досягнення тієї чи іншої цілі, творчого самоутвердження у різних соціальних сферах. Сучасному викладачеві вже не достатньо все заняття працювати з підручником, студенти, так зване "digital native" (цифрове покоління), не сприймають такого вивчення предмету.

Активне і доречне застосування комп'ютера на уроці англійської мови є можливим і доцільним виходячи із специфіки самого предмета. Головним компонентом змісту навчання іноземної мови є навчання різних видів мовної діяльності: говоріння, аудіювання, читання та письма. При навчанні аудіювання кожен здобувач освіти отримує можливість чути іноземну мову. При навчанні говорінню він може вимовляти фрази англійською мовою в мікрофон. При вивченні граматичних явищ – виконувати граматичні вправи та має можливість розгадувати кросворди та займатися пошуком слів.

Сучасна молодь обізнана з дитячих років з мобільними телефонами, планшетами, смартфонами та комп'ютерами. Їм цікаво дивитися фільми, відео презентації, слухати пісні, виконувати тести на комп'ютері і відразу одержати оцінку, бо програма перевірить завдання і виставить результат. Зазначається також, що заняття повинно

мати дуже багато різних етапів, бути явним і цікавим.

Ключові слова: інновації, хмарні технології, мобільні додатки, високоякісна освіта.

The article considers the features and potential of mobile applications and cloud technologies for their use in teaching English. Innovative technologies quickly entered all areas of our lives. In this regard, there is an urgent need to use computer technology during the study of many disciplines. Innovations mean the usage of technics and methods in the form of new technologies, types of products and services, organizational-technical and socio-economic solutions. The main focus is on achieving the goal of high-quality education, i.e. education that is competitive, able to provide each person with conditions for independent achievement of one or another goal, creative self-assertion in various social spheres. It is not enough for a modern teacher just to work with a textbook for the entire lesson, students, the so-called "digital native" (digital generation), do not accept this way of studying the subject. It is boring for them, not interesting.

Active and appropriate use of the computer in English language lesson is possible while it is based on the specifics of the subject itself. The leading component of the content of learning a foreign language is the teaching of various types of language activities: speaking, listening, reading, and writing.

During listening training, every student gets the opportunity to hear a foreign language. When learning how to speak, each student can say phrases in English into the microphone. When studying grammar- to perform grammar exercises, to solve crosswords and search for words. Modern youth have been familiar with mobile phones, tablets, smartphones and computers since childhood. It is interesting for them to watch movies, video presentations, listen to songs, take tests on the computer and immediately receive a grade, because the program will check the tasks and display the result. It will also appear that the lesson should have a lot of different stages, be lively and interesting.

Key words: innovation, cloud technologies, mobile applications, high-quality education.

УДК 372.881.1

DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/55.3.7>

Старунська Ю.А.,

викладач I категорії циклової комісії іноземних мов

Відокремленого структурного підрозділу «Київський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету»

Галенко І.В.,

викладач I категорії циклової комісії іноземних мов

Відокремленого структурного підрозділу «Київський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету»

Неможливо уявити сучасний заклад передвищої освіти без інтернету, комп'ютерної техніки, мультимедійних ресурсів. Їх використання сприяє покращенню навчального середовища при вивченні іноземної мови та відповідає вимогам суспільства. Вагомим аргументом у розвитку обдарованої особистості є пошук інноваційних моделей підтримки її розвитку. Недостатньо запропонувати ідею або розробити новий підхід: важливо реалізувати його у навчальному закладі, враховуючи методики, технології, технічні засоби навчання

таким чином, щоб їх використання сприяло розвитку обдарованості та розвивального навчального середовища при вивченні іноземної мови.

Використання інформаційних технологій суттєво покращує якість візуальної та аудіо інформації, вона стає яскравішою, динамічнішою, тобто легше запам'ятовується. Головною і визначальною перевагою інформаційних технологій в порівнянні зі всіма іншими засобами навчання є можливість створення навчального мовного середовища, яке було б максимально наближене

до реальної комунікації. Наступним по важливості моментом на користь застосування інформаційних технологій при вивченні іноземних мов можна вважати конструктивно обумовлений індивідуалізований характер навчання, що особливо важливо при наявності слухачів із різними початковими рівнями володіння мовою, різним ступенем мотивації та рівнем сформованості умінь та навичок [6].

Тему використання інноваційних тенденцій та поєднання їх з традиційними підходами у викладанні іноземних мов у своїх працях досліджували відомі вчені: Фоміна Т.Н., Бігич О.Б., Пометун О.І., Пироженко Л.В., Бордовська Н.В. Поняття «інноваційні методика викладання» об'єднує всі нові й ефективні способи освітнього процесу які, власне, сприяють інтенсифікації та модернізації навчання, розвивають творчий підхід і особистісний потенціал здобувачів освіти.

При навчанні іноземних мов за допомогою інформаційних технологій мета досягається насамперед за рахунок найповнішого використання можливостей програмного забезпечення та комп'ютерних мереж (ресурсів мережі Інтернет, локальних мереж).

Однією з різновидів таких технологій є хмарні технології (англ. Cloud computing), які, є ще одним способом реалізовувати заявлені навички у студентів, розширювати межі інформаційно-комунікативної компетенції, а також іншомовних компетенцій. Яскравим прикладом хмарних технологій, які можуть бути впроваджені в іншомовне навчання, є сервіси, що надаються інтернет-гігантом, компанією Google: Google Docs (документи, таблиці, презентації, форми, схеми, малюнки), Google Calendar (електронний календар з широкими можливостями нагадування про події, інформування групи осіб про майбутні заходи), Google Mail (електронна пошта з розширеним інтерфейсом), Google Translate (онлайнперекладач на всі мови світу), Google Groups (сервіс, що надає практично необмежені можливості спільної роботи над створенням, редагуванням і публікацією документів), Google Talk (веб-клієнт, що надає можливість живого спілкування в мережі Інтернет), Google Labs (інкубатор ідей для нових сервісів) тощо [2], [3]. Переваги даного прикладу хмарної технології є наступні: 1) доступність – Google надає всі свої перераховані вище сервіси на безкоштовній основі; 2) інтерактивність – хмарні технології дозволяють створити взаємодію між усіма учасниками освітнього процесу; 3) взаємодоповнюваність – хмарні технології проникають в усі сфери навчального процесу і можуть бути використані на заняттях з іноземної мови; 4) наочність – саме завдяки вище переліченим хмарним сервісам і студенти й викладач отримують миттєвий доступ до результатів як спільної, так і індивідуальної роботи, наприклад, презентації; 5) відсутність кордонів – з одного

боку хмарні технології для своєї функціональності не вимагають постійно працюючих комп'ютерів, мобільних пристроїв тощо; з іншого боку спільна робота над проектами, дистанційне навчання, постановка і виконання завдань – все це стає можливим навіть, якщо суб'єкти іншомовного освітнього процесу знаходяться в різних точках світу. Все, що необхідно для доступу до хмарних технологій, комп'ютер або мобільний пристрій і доступ в Інтернет [4].

Хмарні технології знайшли своє використання у сфері освіти завдяки тому, що дають можливість значно знизити витрати, певною мірою вирішити проблему забезпечення рівноправного доступу до засобів інформаційних технологій завдяки тому, що досить потужні ресурси можна отримувати через Інтернет. Крім того, забезпечується можливість врахування індивідуальних потреб та навчальної траєкторії студента за рахунок моделювання його діяльності та добору необхідних ресурсів на основі обробки значних обсягів даних і мобільності навчання.

Можна виділити і деякі недоліки хмарних технологій, що носять в основному технічний і технологічний характер. До таких недоліків можна віднести обмеження функціональних властивостей програмного забезпечення в порівнянні з локальними аналогами, відсутність вітчизняних провайдерів хмарних сервісів (Amazon, Google, Salesforce та інші зосереджені в США), відсутність вітчизняних і міжнародних стандартів, а також відсутність законодавчої бази застосування хмарних технологій.

Комп'ютер у навчальному процесі стає незамінним засобом розвитку, виховання, формування комунікативних здібностей учнів.

В даний час здобувачі освіти вже протягом декількох років виконують проекти на комп'ютері в різних програмах. Хочеться відзначити, що ці проекти удосконалилися тим, що раніше це були просто слайди з інформацією і картинками або фотографіями, а зараз це вже справжні барвисті і цікаві фільми – ролики. У презентаціях вони використовують ефекти анімації, слайд-шоу, зняті ролики, гіпер-посилання, музичний супровід. [3].

Ще один ефективний варіант – це мобільні додатки. Мобільні технології поступово займають свої позиції і в сфері освіти, що знайшло відображення у появі спеціального терміну – мобільне навчання. Останнім часом питання мобільного навчання стало об'єктом досліджень багатьох закордонних і вітчизняних науковців. Мобільне навчання (M – Learning) надає можливість вивчати іноземну мову, незалежно від місця і часу, за допомогою ряду мобільних пристроїв. У мобільному навчанні застосовуються мобільні технології, які передбачають використання мобільних пристроїв, наприклад, смартфонів, планшетів, електронних

книг, нетбуків, тощо. Суттєвим фактором вважається і те, що впровадження такого навчання є практично безкоштовним, оскільки власниками інструментів мобільного навчання є самі здобувачі освіти [4].

Перевагами мобільного навчання іноземної мови студентів такі: застосовність під час стаціонарного навчання, онлайн навчання та, в майбутньому, відносно недорогі можливості навчання (така форма навчання є більш економічною і сприятиме навчанню студентів із малорозвинених країн або бідних регіонів, мобільні телефони коштують дешевше комп'ютерів та інших мультимедійних засобів навчання); швидкість передачі, обробки та збереження даних; інтерактивність; розвиток творчого мислення студентів; навчання у будь-якому місці та у будь-який час; розвиток навичок самонавчання та постійного навчання (з англ. *lifelong learning*); створення нових підходів до навчання іноземної мови в умовах скорочення аудиторних годин та збільшення часу на самостійну роботу студентів; поєднання синхронного та асинхронного навчання тощо. Основними перешкодами впровадження мобільного навчання можна вважати відсутність загальноприйнятої теорії мобільного навчання та малорозробленість додатків для такого виду навчання, оцінювання результатів навчання; відволікання від процесу навчання; технічні недоліки мобільних технологій; негативний вплив на здоров'я студента; питання приватності даних, інтелектуальної власності та безпеки; відсутність графіку навчання, що порушить баланс між роботою та приватним життям; різниця звичок користувачів мобільних телефонів в різних країнах та регіонах. [3].

На сьогоднішній день розроблено значна кількість мобільних додатків для вивчення англійської мови у ігровому контексті, які є інтерактивними за своєю природою:

1. Duolingo – цей додаток структурує твій прогрес у навчанні у формі “дерева навичок”, суть якого полягає у тому, щоб правильно відповісти на запитання, відповідно набравши певну кількість балів і перейшовши на вищий рівень.

2. Memrise пропонує велике різноманіття безкоштовних курсів з різних мов включно з англійською, що робить його багатоплановою навчальною платформою. Додаток включає твою сторінку на сайті, за допомогою якої можна продовжувати навчання навіть перебуваючи offline. Цей додаток також має систему балів та ігровий характер.

3. Lingua.ly – засіб вивчення мови, а саме лексики у запропонованих оригінальних текстах, які

поєднуються з лексичними тестами відповідно до інтересів учня.

4. LearnEnglish Grammar UK Edition / US edition – додаток, розроблений Британською Радою для вивчення і вдосконалення граматики. Таким чином, мобільні пристрої пропонують безмежні можливості для організації заняття з іноземної мови. Беззаперечним є той факт, що робота зі смартфонами та планшетами на занятті дає змогу працювати з автентичними матеріалами, спонукає здобувачів освіти до мобільності, гнучкості в мисленні. [1]. Завдання, що передбачають використання мобільних пристроїв, сприяють розвитку міжкультурної, комунікативної, інформаційної, когнітивної, а також соціальної компетентностей. Проте попри все це мобільні пристрої не в змозі замінити ані пояснення викладача, ані підручника. До того ж у тих, хто навчається не повинно складатися враження, що мобільні пристрої стануть єдиним засобом у вивченні іноземної мови й зникне потреба працювати з підручником чи звернутися до викладача. [5].

Запровадження інформаційно-комп'ютерних технологій в Україні має відбуватися одночасно на усіх ланках освітнього процесу. Головне завдання інформатизації освіти – створити умови, коли володіння інформаційними та комп'ютерними технологіями стає головною компетентнісною вимогою до кожної людини на кожному етапі її життя.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. 10 Free Mobile Apps To Help You Learn English Faster / Kh. Azzief. *Hongkiat*: website. URL: <http://www.hongkiat.com/blog/mobile-apps-learn-english/> (Last accessed: 28.01. 2019)
2. Bates, T. *Thirty Years Later: Reflection on Computer Assisted Learning or Communications for Instructional Technology in Distance Education*. *Ryerson University, Toronto, Canada*. 2016. Vol. 32, № 2. P.1-2.
3. Скрипник Н.С. Про використання методів мобільного навчання при вивченні іноземної мови у немовних ЗНО. *Науковий вісник МНУ ім. В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2019. Вип. 2. С. 274-278.
4. Трофименко А.О. Переваги використання мобільних технологій у процесі вивчення англійської мови. *Педагогічна освіта : теорія і практика* : збірник наукових праць. Вип. 22 (1–2017). Кам'янець-Подільський : ПП Зволейко Д. Г., 2017. С. 327-332.
5. Бистрова Ю.В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України. *Право та інноваційне суспільство*. 2015. № 1, т. 4. – С. 27-33.
6. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібник Вид.: А. С. К., 2004. 192с.